

Nd.

523. Frumvarp til laga

[193. mál]

um breyting á ljósmæðralögum, nr. 17 19. júní 1933.

(Lagt fyrir Alþingi á 85. löggjafarþingi, 1964—65.)

1. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Laun skipaðra ljósmæðra í kaupstöðum skulu greidd mánaðarlega úr bæjar-sjóði og fer um upphæð þeirra eftir því, sem bæjarstjórn ákveður í samræmi við launakjör annarra starfsmanna kaupstaðarins.

Laun skipaðra ljósmæðra í umdæmum utan kaupstaða skal greiða að einum þriðja hluta úr sýslusjóði og að tveimur þriðju hlutum úr ríkissjóði.

Launin greiða sýslumenn ársfjórðungslega fyrirfram og miðast upphæð þeirra við íbúatölu umdæmisins 1. desember næsta ár á undan þannig:

1. Í þeim umdæmum, þar sem fólkstala er 300 eða minna, skulu árslaunin vera kr. 10 500.00.
2. Í umdæmum, sem hafa fleiri en 300 manns, skulu árslaunin vera kr. 10 500.00 að viðbættum kr. 336.00 fyrir hverja fulla fimm tugí manna, sem fram yfir eru 300.
3. Í umdæmum, þar sem eru tvær eða fleiri skipaðar ljósmæður, skal deila íbúatölu jafnt á milli þeirra og því næst reikna þeim laun á sama hátt og öðrum skipuðum ljósmæðrum, þó aldrei yfir kr. 24 000.00 í byrjunarlaun.

Launin skulu hækka eftir 3 ár um kr. 1 780.00 og eftir önnur 3 ár um kr. 1 780.00.

Ef tveimur eða fleiri ljósmóðurumdæmum er steipt saman í eitt umdæmi fyrir það, að sýnt þykir, að umdæmin fást ekki skipuð hvort í sínu lagi, er ráðherra heimilt að ákveða ljósmóður hins nýja umdæmis laun, er mega nema allt að samanlögðum launum hinna fyrri umdæma.

Þegar almennar breytingar verða á launum starfsmanna ríkisins, skal breyta launum ljósmæðra að sama skapi.

Skipaðri ljósmóður, sem falið er um stundarsakir að gegna nágrannaumdæmi, ber að greiða fyrir það byrjunarlaun þess umdæmis.

Ríkissjóður leggur til áhöld í ljósmæðraumdæmin, og ákveður landlæknir í samráði við skólastjóra og aðalkennara Ljósmæðraskóla Íslands, hver þau skuli vera.

2. gr.

Með lögum þessum er felld úr gildi 1. gr. laga nr. 23 28. marz 1947, um breyting á ljósmæðralögum, nr. 17 19. júní 1933, lög nr. 23 22. marz 1948 og lög nr. 114 29. desember 1951, bæði um breyting á lögum nr. 23 28. marz 1947, um breyting á ljósmæðralögum, nr. 17 19. júní 1933.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og skulu laun ljósmæðra greiðast samkvæmt þeim fyrir allt árið 1965.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Samkvæmt ósk Ljósmæðrafélags Íslands og meðmælum landlæknis hefur farið fram endurskoðun á launaákvæðum ljósmæðralaga. Jafnframt hefur verið leitað upplýsinga hjá sýslumönnum um viðhorf til umdæmaskipunar ljósmæðrastarfanna. Ekki hafa komið svo skýrar bendingar í umsögnum sýslumanna, að það gefi grundvöll fyrir skipulagsbreytingum að svo stöddu, þótt benda megi á, að uppi munu vera raddir hjá ljósmæðrum um, að þörf sé róttækrar skipulagsbreytingar á umdæmaskipan, en svo sem kunnugt er, gera gildandi lög ráð fyrir því, að sýslunefndir segi fyrir um skipan ljósmæðraumdæma.

Er því í lagafrumvarpi þessu eingöngu gert ráð fyrir breytingu á launaákvæðum gildandi ljósmæðralaga. Er launaákvæðunum breytt á samsvarandi hátt og gert er í lögum um hreppstjóra, sem nýlega hafa hlotið samþykki á Alþingi, en laun ljósmæðra og hreppstjóra eru byggð á svipuðum reglum, þ. e. lágmarkslaun skipaðra ljósmæðra í umdæmum utan kaupstaða miðuð við ákveðna íbúatölu í umdæmi, en hækkun kemur svo á þau laun við hverja fulla fimm tugi íbúa, sem fram yfir eru 300.

Laun ljósmæðra höfðu fram á árið 1963 hækkað í samræmi við almennar launabreytingar ríkisstarfsmanna, en eftir að launaákvæði kjaradóms komu til framkvæmda hafa launin verið hækkuð um 15%, sbr. samsvarandi hækkun á launum hreppstjóra þá.

Laun ljósmæðra í umdæmunum með 300 íbúa eða fleiri voru árið 1962 kr. 6 806.31, en árið 1964 með 15% hækkun allt árið kr. 7 827.26. Með hliðsjón af launahækkunum opinberra starfsmanna skv. kjaradómi hefur þótt rétt að gera tillögu um að lægstu launin verði kr. 10 500.00 og aðrar tölur breytist í sömu hlutföllum og er þó samtímis leiðrétt skekkja, sem komst í launaákvæðin við lagabreytingu 1948, er ekki voru gerðar samsvarandi breytingar á launaviðbótum vegna íbúatöluhækkunar og starfsaldurs og gerðar voru þá á lágmarkslaununum.

Fólksfjöldi miðast við 1. desember árið á undan í stað áramóta, vegna viðmiðunar þjóðskrárinnar.

Þá er vikið við orðalagi til þess að tryggja betur, að laun ljósmæðra breytist í samræmi við almennar launabreytingar starfsmanna ríkisins.